

www.e-rara.ch

Porphyrion peri tou en tē odysseia tōn nymphōn antrou =

Porphyrion

Traiecti ad Rhenum [Utrecht], MDCCLXV [1765]

ETH-Bibliothek Zürich

Shelf Mark: Rar 8148

Persistent Link: <https://doi.org/10.3931/e-rara-34099>

Praefatio editoris.

www.e-rara.ch

Die Plattform e-rara.ch macht die in Schweizer Bibliotheken vorhandenen Drucke online verfügbar. Das Spektrum reicht von Büchern über Karten bis zu illustrierten Materialien – von den Anfängen des Buchdrucks bis ins 20. Jahrhundert.

e-rara.ch provides online access to rare books available in Swiss libraries. The holdings extend from books and maps to illustrated material – from the beginnings of printing to the 20th century.

e-rara.ch met en ligne des reproductions numériques d'imprimés conservés dans les bibliothèques de Suisse. L'éventail va des livres aux documents iconographiques en passant par les cartes – des débuts de l'imprimerie jusqu'au 20e siècle.

e-rara.ch mette a disposizione in rete le edizioni antiche conservate nelle biblioteche svizzere. La collezione comprende libri, carte geografiche e materiale illustrato che risalgono agli inizi della tipografia fino ad arrivare al XX secolo.

Nutzungsbedingungen Dieses Digitalisat kann kostenfrei heruntergeladen werden. Die Lizenzierungsart und die Nutzungsbedingungen sind individuell zu jedem Dokument in den Titelinformationen angegeben. Für weitere Informationen siehe auch [Link]

Terms of Use This digital copy can be downloaded free of charge. The type of licensing and the terms of use are indicated in the title information for each document individually. For further information please refer to the terms of use on [Link]

Conditions d'utilisation Ce document numérique peut être téléchargé gratuitement. Son statut juridique et ses conditions d'utilisation sont précisés dans sa notice détaillée. Pour de plus amples informations, voir [Link]

Condizioni di utilizzo Questo documento può essere scaricato gratuitamente. Il tipo di licenza e le condizioni di utilizzo sono indicate nella notizia bibliografica del singolo documento. Per ulteriori informazioni vedi anche [Link]

P R Æ F A T I O
E D I T O R I S.

tatueram longa TE præfatione morari Lector; ut scilicet communi editorum consuetudini obsequer. At varia sunt, quæ ab hoc consilio me abduxerunt. Maxime illud, quod præfationem ideo scribendam arbitrer, ut legatur; & bene novi, verbosa hujusmodi præcæmia a paucis legi.

Neque opus est, multa, quæ memoriam auctoris mei spectent, TECUM disputare. Luculentissima ejus biographia, quam L. HOLSTENIVS (*) dedit, otium nobis hac in re facit. Verbo dicendum est de editionibus libelli, quem TIBI exhibemus: Nemo eam rem, quod mireris, accurate tractavit.

Prima omnium & princeps editio Romana est, typis luculentissimis in Gymnasio Mediceo edita A. S. MDXVIII. for-

(*) Doctum hoc *L. Holstæni* opusculum de *vita & scriptis Porphyrii*, primum in editione Romana, quam hic *Rom. 2.* appellamus, fuit editum, dein Cantabrigientibus typis in amplissima operum Porphyrii editione reperitum, demum cura diligentissimi viri *J. A. Fabricii* in Bibliothecam ejus Græcam vol. 4. fecerit.

(XVI.) PRAEFATIO.

forma tertia, five octava. Continet hoc volumen nihil, præter *Quæstiones Homericas* & libellum hunc de *Antro Nympharum*, figillatim edita. In fronte sic legitur.

Πορφυρίου Φιλοσόφου ὁμηρικὰ ζητήματα.

Τοῦ αὐτοῦ πορφυρίου. περὶ τοῦ ἐν Ὀδυσσεΐα τῶν νυμφῶν ἄντρου.

Porphyrii philosophi Homericarum quæstionum liber.
Et de Nympharum Antro in Odyssea: opusculum.
Leonis decimi Pon. Max. beneficio e tenebris erutum. impressumque Romæ in gymnasio Mediceo ad Caballinum montem. cum Privilegio ut in ceteris.

M. D. XVIII.

in aversâ tituli parte Elogium Lascaris exstat: mox ipsæ sequuntur quæstiones: tum libellus de Antro: omnia absque paginarum numeris. Rarissima est hæc editio, & notatu digna, quod reliquis fere accuratior sit; At a nemine tamen, qui editiones hujus libelli recensuerunt, memorata. Unde factum ut notitia ejus Fabricium ipsum, at quantum hujusmodi rerum scrutatorem! fugerit. Copiam hujus cimelii ex amplissima sua Bibliotheca cel. JO. JAC. SCHVLTENSIVS mihi fecit: Vir, quem videre & admirari, audire & venerari, noscere & amare, individua sunt: mihi vero inprimis carus, & parentum loco habendus: cui si dicam tantum me debere quantum homo homini potest, credat Lector nihil a me dici, quod meritis ejus non perfecte respondeat.

Altera editio Veneta est A. 1521. vel potius 1528. 8°. sumtibus *Aldi* & foceri ejus *A. Asulani*; nam una hæc eademque est,

P R A E F A T I O. (XVII.)

est, ut mox adparebit. Fabricius duas inde fecit, primam *A. Asulani* 1521. secundam Aldi 1528. at Fabricium verosimile est editionem hanc non vidisse. Ipse eam habui e Biblioth. Acad. L Bat. neque difficulter adeo causam hujus erroris detexi. Continet autem Collectio, cui insertus est Porphyrii libellus, *Scholia* quæ *minora* appellant in *Iliadem* & *Odyssæam*, ac post ea *Quæstiones Homericas* Philosophi nostri & *dissertationem de Antro Nympharum*. In fronte sic legitur: ΣΧΟΛΙΑ ΠΑΛΑΙΑ ΤΕ ΚΑΙ ΠΑΝΥ ΩΦΕΛΙΜΑ ΕΙΣ ΤΗΝ ΤΟΥ ΟΜΗΡΟΥ ΙΛΙΑΔΑ, ΚΑΙ ΕΙΣ ΤΗΝ ΟΔΥΣΣΕΑ. (Sic) ALDVS. Titulum sequitur præfatio *A. Asulani*, in qua de barbarie primum temporis queritur; mox propriam in instaurandis literis operam jactat, editis variis scriptoribus: ut Argonauticis Orphei, paullo ante evulgatis, nunc vero Scholiis in Homeri Iliada, quæ laudat. — Præfationem sequuntur Scholia ipsa, notatis foliis. In fine nulla typographi mentio. — Mox sequuntur *P. quæstiones HH. & liber de Antro Nympharum*, novo titulo, qui rursus non anni notam sed Aldi anchoram & nomen præfert. Titulum excipit præfatio *A. Asulani*, quam modo dedimus: hanc Epigramma Lascaris, in Porphyrium: illud *Quæstiones ipsæ & libellus de A. N.* omnia absque paginarum numeris. In fine hæc leguntur: *Venetis in adibus Aldi & Andreae soceri* (h. e. *A. Asulani*) *mensè Majo MDXXI.* Demum in eodem volumine novus occurrit titulus, in quo ita: ΔΙΔΥΜΟΥ ΤΟΥ ΠΑΛΑΙΟΤΑΤΟΥ ΕΙΣ ΤΗΝ ΟΔΥΣΣΕΙΑΝ ΕΞΗΓΗΣΙΣ. DIDYMI ANTIQVISSIMI AVCTORIS INTERPRETATIO IN ODYSSEAM. Mox signum nomenque ALDI, infra: *Ne quis alius, qua Venetorum ditio patet, impune hunc librum inprimat.* S. V.

†††

S. V. decreto cautum est. Titulum excipit brevis iterum præfatio *Afulani*; præfationem Scholia, paginis ut in Iliade notatis. In fine ita: VENETIIS IN ÆDIBVS ALDI ET ANDREAI

(*Sic*) ASVLANI SOCERI MENSE IUNIO. M.D.XXVIII. Unde patet editionem hanc, si proprie dicas, 2 voll. constare; quorum prius A. 1521. posterius 1528. publicatum fuit; at una tamen eademque est editio: & Porphyrii libellus, qui primo volumini subiectus est, semel adeo *Aldi & Afulani* sumtibus editus potest dici.

Tertia est Argentoratensis A. 1539. 8°. itidem cum *Scholiis minoribus*; hoc titulo, ὈΜΗΡΟΥ ΕΞΗΓΗΤΗΣ. Eandem Fabricius memorat; sed e Venetis expressa videtur & non magni est momenti. (*)

Prodierant paullo ante hoc tempus Homeri Opera Basilëensibus typis, Græce, adiectis *Scholiis*: A. 1535. Fol. quorum cum cito diuendita essent exemplaria, auctore magno Jo. Camerario, novam editionem priori similem Basilëenses moliti sunt & A. 1541. in lucem emiserunt eadem forma; Editio hæc, quam Fabricius non memoravit, locupletata fuit *Questionibus Homericis* philosophi nostri & *libello de Antro Nympharum*. Vidi eam & contuli in Bibl. LBat. a F. Junio hic illic in margine notatam. Atque hæc prima est Basilëensis editio libelli nostri.

Biennio vero post eadem editio novo titulo instructa prodiit, Anno quippe 1543. quæ priorem *κατα ποδα* sequitur; ac forte titulus solum renovatus est, & residuis aliquot exemplaribus

(*) Memorat eam C. Gesnerus quoque in Bibliotheca p. 569. ubi Porphyrii libellum editum testatur *Argentor. 1539. & seorsim 4. Romæ aut Florentiæ.* Harum altera procul dubio princeps est Romana editio in 8°. edita, non 4°. quod dein etiam a *Simlero* in *Epitome Gesnerianæ Bibliothecæ* fuit omissum.

PRAEFATIO. (XIX)

adpositus. Usum ejus amicitiae Cel. Viri & praëceptoris mei insigniter de me meriti, Chr. Saxii, acceptum habeo referendum.

Demum quartam Operum Homeri editionem Basilëenses dederunt A. 1551. Fol. prioribus neque auctiorem, neque emendatiorem: sed, ut fit, aliis in locis correctius, aliis vero vitiosius evulgatam, quod idem quoque fatum Porphyrii libellus subiit.

Feliciores ipsi fors obtigit sæculo subsequente septimo decimo. Lucas enim Holstenius, accuratae vir eruditionis & variis jam ante scriptis clarus, dum Vaticanis Codd. evolvendis Romæ occupabatur, consilium sumpsit *vitam Pythagoræ*, a Philosopho nostro scriptam, cum aliis ejus opusculis, *Dissertationem* puta *de Antro Nympharum* & *Fragmentum de Styge*, denuo recensere. Prodiit hæc editio Gr. & Lat. Romæ A. 1630. 8°. sed illam non vidi: neque credo quidquam Holstenium addidisse, quod operæ fuisset a me repeti.

Viginti enim & quinque post annis, Anno videlicet 1655. Cantabrigienses, edito Epicteti Enchiridio cum Arriani Commentariis forma 8^a., statuerunt eodem volumine celebriora Porphyrii Opera complecti. Quam in rem luculentissimos ejus Commentarios de *Abstinentia ab animalium esu*, cum paucis Joannis alicujus Valentini notulis, tum *Vitam Pythagoræ*, *Diss. de A. Nympharum*, & *F. de Styge*, secundum Romanam Holstenii editionem typis suis repetierunt.

Sub initium vero hujus sæculi *Jos. Barnesius*, vir male sedulus, & in quo nihil laudes præter voluntatem bene de literis merendi, postquam consilium iniisset, grandem, qua jam tum eruditus orbis premebatur, inutilium librorum molem nova Homeri editione augere, in limine primi voluminis, quod A. 1711. Cantabrigiæ, forma secunda vel quarta

prodiit, opuscula quaedam ad lectionem Homeri spectantia & in his Porphyrii etiam de *Antro Nympharum* libellum recudi iussit. Deest in hac editione Latina Holstenii versio: alioquin ea sic satis accurate fuit recensita, & reliquis correctior potest haberi.

Hæc de editionibus libelli nostri: verbum de Codd. ejus MSS. Equidem nullum habui; sed & nullus exstat, quod sciam. Ubi primus exstiterit Codex, secundum quem Romana princeps fuit expressa, non dixerim. Sed verosimile est Vaticanum fuisse. Reliqui editores primam hanc expressisse videntur omnes. Solum Conr. Gesnerum in Latina, de qua mox dicemus, versione alio Codice usum fuisse, crediderim. At nec is verbum de eo dignatus est addere. Hoc credo, in amplissima Codicum MSS. collectione Scorialensi, quæ Madriti est, MS. exstare hunc libellum. Eduardus enim Clarkius (*) in brevi, quod dedit, specimine hujus thesauri, etiam Codicem MS. memoravit *Porphyrii de Antro Nympharum*. Certiora tamen ab eruditis Hispanis etiam nunc exspectamus, qui publicato priore Catalogi Bibl. Scorialensis volumine, spem secundi etiam fecerunt, quod notitiam Græcorum Codicum continebit.

Supereft, ut de hac editione pauca Lectori dicam: En ordinem, quem in ea disponenda secutus sum:

Dedicatio ad GVLIELMVM V. Araufionensem & Nasavium Principem. pag. (III) — (XIII.)

Præfatio A. Asulani. p. (XIV.)

Præfatio mea. p. (XV.) sqq.

Dissertatio Homerica ad Porphyrium ad V A. Nic. ten Hoven. p. I — XXXVI.

Por.

(*) *Edw. Clarke's Letters concerning the Spanish Nation* p. 160. (Lond. 1763, 4°.)

PRAEFATIO. (XXI.)

mu Porphyrus de Antro Nympharum Græce, cum Latina L. Holstenii versione & variis Lectionibus. p. 1 — 32.

Indices in Porphyrium: primus Auctorum p. 32.* alter verborum & rerum. p. 32.* & 32.**

Latina libelli Porphyriani versio a Conr. Gesnero facta. p. 33 — 48.

Notulæ meæ in præcedentem versionem. p. 49 — 52.

Collectanea ad libellum Porphyrii de Antro Nympharum.

Pars prima, quæ est Homerica. p. 55. speciatim

Brevis introductio. p. 55. 56.

Locus Homeri. p. 56.

In eundem variæ lectiones. p. 56. 57.

Versiones loci Homericæ metricæ, & quidem

Latina L. Holstenii. p. 57.

Anglica, Popii. p. 57. 58.

interpretes ejusdem veteres:

Scholia minora. p. 58.

Eustathii commentatio. p. 58 — 60.

& recentiores:

Spondanus. p. 60 — 64.

Barneſius. p. 64. 65.

Mad^c. Dacier. p. 65. 66.

Pope. p. 66 — 68.

Editor. p. 68. 69.

tum excerpta, quæ eundem locum spectant,

e Scaligeri Poëtice. p. 69. 70.

Mottéi Hexaëmero rustico. p. 70. 71.

Wowerio de Polymathia. p. 71.

Sequitur altera Collectaneorum pars, quæ Porphyrium illustrat, & continet excerpta

e Marshami Canone Chronico. p. 72. 73.

Petito de Sibylla. p. 73 — 80.

G. Canteri novis Lectionibus p. 80 — 82.

tum Animadversiones meas ad libellum Porphyrii de Antro Nympharum. p. 83 — 122.

Agmen claudunt tres Indices: primus criticus. p. 123. 124. alter grammaticus. p. 125. 126. tertius rerum. p. 127. sq.

Pauca de his figillatim dicere habeo. Ac primum Dissertationem quod adtinet Homericam, in ea id egi, quod e præmissa Epistola intelligi potest, ut rejectis Porphyrii mei nugis, quibus locum Poëtæ tenebris involverat potius quam illustraverat, novam Antri Nympharum explicationem proponerem, pulcræque Homeri descriptioni quam potui lucem adfunderem. Sed non alienum est hic monere, amicium meum cel. Ruhnkenium hac in re nonnihil a me diffensisse. Credebat is, ^{ἵστος} Homericos (*) aliter accipiendos esse, atque a me accepti fuerant: Videlicet non de *malis navium*, sed (quod æque vox exprimit) de lignis illis, quibus veteres *telas* adfigebant, quæque ipsæ etiam *tela* nonnunquam a Latinis appellantur: *stamen* enim ^{ἰδίως} opus est quod textitur. Favet huic opinioni ambigua verborum Poëtæ ratio, si de *malis* vocem intelligas; cum enim ^{Φαρεων} mentio mox subsequatur a Nymphis in Antro textorum, duplex ^{τῶν ἵστων} sensus ipsi videbatur postulare, ut non de *malis navium* hi intelligerentur, sed de instrumentis illis textoriis quibus *stamen* adfigitur. Huc

P R A E F A T I O. (XXIII.)

accedit, nullum exstare disertum exemplum *malorum* a nautis dedicatorum. Fateor, speciosissimam esse observationem; at sunt tamen, quæ in contrarium me rapiant. Memoratis enim ὑφασμασι seu φαρσι, *textis* ipsis, sponte Lector intelligit, ἴτες etiam adfuisse, quibus hæc texta possent adfigi: alioquin etiam *acus* & *fila* memorari debuissent, quod in brevi ejusmodi descriptione merito supervacuum & abs re haberetur. Contra necessarium videri posset, aliqua in hoc Antro donaria nautarum inveniri: cum aquis præsiderent hæ Nymphæ, nautæque eo jam tempore, vel pro salute navis suæ voti loco, vel grati animi pro evitatis naufragii & tempestatum periculis documenta, varias navium suarum partes Diis marinis vovere & dicare adfuevissent; ut in Dissertatione copiosius enarravimus. Videat Lector, utra ipsi opinio magis arrideat. Æque lubens Amici mei sententiam videbo præferri, quam si meam amplexus fuerit: & judicio Lectoris ipse dein non ægre subscribam. (*)

In

(*) Opportune sub hæc incidit mihi in manus editio Operum *Procli* Archiepisc. Cpolit. a *Vinc. Riccardo* Romæ A. 1630. 4°. curata, & luculentissimis ejus Commentariis instructa. Quoniam liber valde est infrequens & paucis notus, licet multa bonæ frugis contineat, non vereor in gratiam Lectoris hic transcribere, etiam si longiora, quæ de ἰσοις habentur p. 82. 83. Appellaverat S. Proclus, mirus allegoriarum amator, *matrem Dei* post varia alia nomina, etiam τὸν Φρικτὸν τῆς οἰκονομίας ἸΣΤΟΝ, ἐν ᾧ ἀρρήτως ὑφανθὴ ὁ τῆς ἐνώσεως χιτῶν ὡπὲρ ἰσουργὸς μὲν τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον ἔριθος δὲ, ἢ ἐξ ὑψους ἐπισκιάσασα δύναμις ἔριον δὲ, τὸ ἀρχαῖον τοῦ Ἀδάμ κάρδιον κρόκη δὲ, ἐκ τῆς παρθένου ἀμόλυντος σάρκός κερκίς δὲ ἡ ἀμέτροτος, τοῦ Φορέσαντος χάρις κ. τ. λ. *Sacro-sanctæ æconomiae textorium jugum, in quo ineffabili quodam modo unitiois illius tunica confecta est; cuius quidem textor exstitit Spiritus Sanctus; netrix virtus obumbrans ex alto; Lana, vetusta, villosaque Adami pellis; trama, impolluta ex Virgine caro; textorius radius, immensa gestantis gratia; artifex vero* &c. Orat. I. in laudem V. Deiparæ p. 60. ad quem locum sic commentatur *Vinc. Riccardo* Comment. p. 82.

Pag. 60. vs. 26. Ἰσὸς, *Telam* vertit Peltanus, & Interpres Vat. Lat. Impropiè. Quamvis non inficior ἰσὸν *Telam* significare. Isai. 59. Ἰσὸν ἀγάχνης ὑφανθούριον. *Telam* *aranea* *texuerunt*. Hic tamen nequit *telam* significare. Subdit enim ἐν ᾧ. *Tela* autem non est ἐν ᾧ, in qua fit vestis; sed ἐξ ἧς, ex qua. Præterea enumerat hic S. Proclus omnia instrumenta textoris, ad telam

In constituendo textu Græco, optimas editionum lectiones secutus sum: nusquam vero auctorem meum pro arbitrio in-

conficiendam necessariis, & inter ea ἰσὺν. Quocirca puto hic significasse, τὸ ἰσχυρῶς ὀφρακίδας ut vocabulum exponit hoc Eustath. in Odyf. ω. à similitudine Mali nautici sic dictum. Ovid. lib. 6. Metamorphos. hoc instrumentum appellat *Jugum*. *Tela jugo juncta*. Et affertur a Seneca epist. 90. ubi mire artem universam explicat. Est textorium lignum, jugum, seu malum, in quo textoribus convolvitur tela. Pollux lib. 6. Onomast. cap. 10. ait, Κέλυτας vocari, τοὺς ἰσχυρῶς ἰσὺν, hoc est, *Pedes textorii Jugi*. Eurip. Iphig. in Tauris. Οὐδ' ἴσους ἐν καλλιφθόγγοις Κέρυδι Παλλάδος ἀτίδος εἰκὼ Τιτάνων ποικίλλουσα. *Nec Jugis in pulchrissonis radio Palladis Cecropia imaginem Titanum picturatum effingo*. Hesiod. ἡμέραι. Τῆ δ' ἰσὺν σήσταιτο γυνή, προβάλοιτο τε ἔργον. *Tunc ad Jugum stabit mulier proponetque opus*. Et παρὰ τὸ ἴσασθαι a stando ἰσὺν notionem ducit Eustath. Non itaque Telam, sed Jugum tela intelligit S. Proclus. In eodem errore lapsus est etiam Interpres sermonum S. Theodoretī de Providentia serm. 4. quem locum, quia faciem Proclo præsert, cum singula textoria artis instrumenta, modumque explicet, libet exscribere. Τὰ γὰρ ἔρια κειρόμενα, καὶ τοῖς ὕδασι καθαίρομενα, διαζαίνεται μὲν πρῶτον, καὶ εἰς λεπτὰ διαίρεται, εἴτα τὸ κατάγμα, μέγρυνα γίνεται, ἔπειτα ἡ θαλασσιουργία λαβοῦσα, τὸ μὲν ἀκραιφνὲς καὶ αἰσὶ ἐνθεῖας ἔχει τὰς ἰνας, τῶν λοιπῶν ἀποκρίνει καὶ τὰ λοιπὰ δὲ σαντιθεῖσα, κρόκη κατασκευάζει τῶν σήμων, εἴτα γυναικῶν χεῖρες λαβοῦσαι, τὰ λεπτὰ ἴθουσι, καὶ ταῦτα πρότερον οἷον τινὲς χορδὰς κατὰ τάξιν, ἐν τοῖς ἰσοῖς διατίθεται, ἐμβάλλουσι μὲν τὴν κρόκην, ταῖς δὲ κέκκοι τοὺς σήμονας διακρίνεται, καὶ τῶν ἰμβλημάτων μέρησιν τὰς μὲν χαλῶσαι τὰς δὲ τείνουσαι εἴτα τοῖς εἰς ταῦτο συντιθημένοις ἔργων οἷον ἀδοῦσαι, καὶ πλοῦσαι τὴν κρόκην. ἕτως ἀποτελοῦσι τὸ ὄφραμα. *Lana enim ubi detonsa, aquis abluta & purgata sunt, peduntur primo, & minutim distrahuntur: deinde quod distrahendum est, demum in cumulum globumve colligitur. Quem accipiens lanifica, quod in hoc sincerum & purum est, & quasi venis quibusdam, & rectum protensis fibris distinguitur, a reliquis secernit. Alteram vero ejusdem partem colligens stamini subtegmen parat. Ubi autem paratas jam lanas mulierum manus acceperunt, tenuissima ex iis fila ducunt: & hæc primo quidem veluti chordas quasdam ordine in telis extendunt, & quod subtegmini destinatum est secernunt, radiis autem intermediis stamen dirimunt, & funiculos, qui illis innexi sunt alios quidem laxant, alios vero intendunt, simulque instrumentis quæ in hunc usum fabrefacta sunt, subtegmen propellunt & constringunt; omnemque hoc modo texturam absolvunt. At quomodo vertit ἰσὺν, in telis, si tela nondum absoluta, sed adhuc texenda describitur? Invertit etiam sensum. Verterem itaque: *Et hæc quidem primo, veluti chordas quasdam, ordine in jugo distendunt, radium vero jaciunt, tramis autem stamina discriminant*. Verum de hoc latius infra Orat. 4.*

Pagin. ead. vs. 27. Ἐνώσεως χιτῶν. In schedulis quibusdam nostri Anton. Agellii Episcopi Accenensis reperi partem hujus Orationis sua manu descriptam, in qua ita legitur: ἐν ᾧ ἀρήφως ἡ τῆς σαρκόσεως ὀφάνθη χιτῶν. In quo ineffabiliter Incarnationis tunica confecta est. Ceteri omnes habent ἐνώσεως. Latinus Interpres Cod. Vat. etiam σαρκόσεως legit, nam vertit: *Ineffabilis Incarnationis texta est tunica*. Lepide nimis explicat S. Proclus hanc translationem Incarnationis; Et videtur eam a S. Paulo mutuasse, qui indumento & vesti Christum comparat. Rom. 13. *Induite Dominum Jesum Christum*. Galat. 3, 27. *Christum induistis*. Et recte quidem, nam corpus humanum non secus ac tela, nervis, arteriis, cartilaginibus, veluti filis quibusdam textum est. Ideo Porphyrius de Antro Nympharum, telas purpureas a Nymphis in Antro textas, corpora significare exponit, dicens: ἐν ἑσῶις μὲν γὰρ καὶ περὶ ὅσῃ ἡ σαρκοποιῖα λίθος δὲ ταῦτα ἐν ζώοις, λίθος εἰκότα· διο καὶ ἴστοι οὐκ ἀπ' ἄλλης ὕλης, ἀλλ' ἀπὸ τοῦ λίθου ἐξεγέννησαν τὰ δ' ἀλιπέφερα φάσιν ἄντικρυς ἢ ἐξ αἱμάτων &c. *Caro namque in ossibus. & circum ossa compingitur*. *Hæc autem ossa in animalibus lapides sunt, lapidique simillima*. Idcirco textoria juga, non alia materia quam lapide constabant, & tele purpureæ caro plane erit ex sanguine

PRAEFATIO. (XXV.)

interpolavi, quod pessimum editorum nonnunquam fuisse consilium, sola Philostrati editio Lipsiensis docet. At cum ipso ta-

contexta. Corpus etiam anima vestis est, quo induitur, res sane mira oculis, sive compositionem ejus quis spectet, (in Græcis, quæ omilimus, ἀποβλέπεις editum: v. Var. Lect. ad h. I.) sive nexum illum quo animam sibi copulat. Sic & ab Orpheo Proserpina inducitur, quæ conceptibus nascentibus omnibus præest, telam texens. Antiqui etiam ipsum quoque calum pepulum vocaverunt, veluti caelestium Deorum indumentum & pallium. Verum ambigō num verè legendum sit: Δὶ καὶ ἰσοὶ οὐκ ἀπ' ἄλλης ὕλης, ἀλλ' ἀπὸ τοῦ λίθου. Cùm Jugum ex ligno, non lapide, formetur & constet. Siquidem textori potius officeret, & plus haberet incommodi, quam adjumenti: nec expedite, & commodè telam intexere posset. Particula item illa, διδ, redditiva rationis difficultatem etiam auget. Quapropter fortasse legendum est non ἰσοὶ, sed ἰσοί, unius litterulae inversione: ac vertendum est: *Ob id & ossa ipsa non alia materia quam lapide constant.* Finaturque ea versio ex Platone, a quo suam doctrinam hausit omnem Porphyrius, qui in Timæo ait: *Deus ossium textura extrinsecus animæ vires fulcit.* Ac paulo post de ossium medullis: *sic utique semen omne servavit, dum lapideo ambitu circumvallavit.* Ossa, ambitum lapideum medullæ vocat. Merito autem S. Proclus textorio operi Incarnationis mysterium comparat: tum quia textilis est corporis compositio; tum etiam, quia textoriam artem ex Deorum amore, ortam probat Plato in Convivio, ex Agathonis Oratione: mysterium autem hoc ex Dei amore manavit. Sic enim, inquit S. Joann. 3. 16. *Deus dilexit mundum, ut Filium suum unigenitum daret.* Et S. Paulus Ephes. 2. *Propter nimiam charitatem, qua dilexit nos Deus: & cum essemus mortui in peccatis, convivificavit nos in Christo.*

Ad Orat. vero IV. p. 172. sic habet: pag. 145. vs. 39. Ἰσῶνα. Heidelberg. S. Andr. & Palat. impress. Ἰσῶν. Quid autem sit Ἰσῶν, sive Ἰσῶς. Eustath. odyf. ω. aperit: Ἰσῶς δὲ κυρίως μὲν ἐργαλείον ὀφρακτικὸν ὁμωνυμοῦ τῷ τοῦ πλοίου ἰσῶ παρὰ τῷ Ἰσῶσαι. Proprie quidem significat texturinum illud instrumentum, ejusdem nominis cum malo nautico, a stando dictus. A quo malo nautico similitudinem, formamque trahit; ad illius enim instar formatum est. Hesych. Ἰσῶς τὸ ὄφρακ ἐξ ὕλης ἰσῶν, καὶ ὀφρακτικὸν ἀπὸ τοῦ ἰσῶσαι. Lignum rectum navis significat, & texturinum a descendendo. Verùm quodnam sit illud instrumentum non explicant, quamvis cum formam præscribant non aliud quam jugum se intellexisse declarant, supra quod tela textitur, & in quo circumvolvitur. Eustat. Ἰσῶς τὸ ὀφρακτικὸν ἐργαλείον, καὶ τὸ ἐπ' αὐτοῦ ὄφρασμα. Significat texturinum instrumentum, & telam super id textam: ἐπ' αὐτοῦ, nam supra jugum textor telam textit. Theocr. idyl. 15. 35. λέγε μοι πόσσω κατίβατοι ἀφ' ἰσῶ; Dic queso quanti constitit tibi ut detexeres hanc vestem jugo? ἀφ' ἰσῶ. Detexta, & compacta tela a jugo retexitur, devolvitur, deponitur. Schol. ibidem: κίνοπται ἀπὸ τοῦ ἰσῶ, ἢ ἀπὸ τοῦ ἰσῶ κατηρέθη. Abscindit, hoc est, a jugo, vel a texturinis instrumentis detrahitur, retexitur. Servius Eclog. Virgil. 2. *Molli detexere junco. Detexere, id est multum texere, finire, perficere.* Ac etiam auferre, quia ubi compacta est, a jugo aufertur, evacuatur colus, seu jugum. Strabo lib. 8. de Corintho: *Μνημονεύεται τις ἔταιρα πρὸς τὴν ἐπειδήγουσαν ὅτι οὐ φίλεργος εἶη, οὐδ' ἐρίαν ἀπτοίτο, εἰπεῖν ἐγὼ μὲντοι ἢ τοιαυτὴ τρεῖς ἡδὴ κατέλιον ἰσῶς ἐν βραχεῖ χρόνῳ τούτῳ. Memoratur cujusdam meretricis dictum, quæ mulieri exprobranti ei ignaviam quod operis sui parum amica foret, pensumque non reddidisset, nec tradidisset lanam: responderit tamen, tria brevi temporis spatio se juga evacuassee. Nisi ut Plaut in Curcul. Act. I. 1. *Fam ne ea fert jugum? tam a me pudica est, quasi soror mea sit.* Horat. lib. 2. Ode 5. *Nonnum subacta ferre jugum valet Cervice:* sed de hoc etiam supra egimus p. 82. quo eodem dicendi charactere hic utitur. Ἰσῶνα, ἔνθα τὸν ἄρραφον χιτῶνα ἐξῶφανα; ἔνθα ἐξῶφανα instrumentum signat, in quo textitur, non telam ex qua conficitur tunica.*

Hæc Riccardus. Emendationem ejus quod adinet in Porphyrio factam, eam haud pro-

++++

tamen textui conjecturas meas subjici mallet, statui eas non inter Animadversiones conferre, sed *Variis Lectionibus* potius inserere: ita, ut quidquid scripturam libelli spectaret, in his legeretur. Nova hæc *Variarum Lectionum* non est ratio, sed a Reimaro etiam in præclara Dionis Cassii editione aliisque usu trita; & propterea melior, quod sterilitatem aridæ ejusmodi variantium Codicum recensitionis non mediocriter sublevet. Notarum compendia, quibus editiones libelli nostri indicavimus, hæc fere sunt:

Rom. 1. editio libelli princeps, e Gymnasio Mediceo
A. 1518.

Rom. 2. ed. Romana L. Holstenii A. 1630.

Argent. vel *Arg.* ed. Argentoratensis A. 1539. cum Scholiis in Homerum.

Ven. vel *Venet.* editio Aldi & Asulani A. 1521. cum iisdem Scholiis.

Basil. 1. 2. & 3. editiones Homeri tres, cura Jo. Camerarii Basileæ impressæ A. 1541. 1543. & 1551. cum Scholiis & libello Auctoris nostri.

Cant. 1. ed. Operum Porphyrii cum Epicæto & Arriano Cantabr. 1655. 8°.

Cant. 2. ed. Operum Homeri cura Jos. Barnesii Cantabr. 1711. 2 voll. quorum priori insertus Porphyrii commentariolus.

Quan-

probo. Ita enim bis eandem rem dixisset Philosophus vana repetitione. Hoc velim ex ejus observatis animadvertas, *juga* ejusmodi sive *ἵσους*, si e lapide fiant, inutilia esse ad texturam. Quod si verum sit, intelligenda apud Poëtam per *ἵσους* non ejusmodi *juga* sunt, verum *mali navium*, ut ego credidi, qui e lapide potuerunt fabricari, nè injuriæ temporis essent obnoxii. Reliqua, quæ congestit, de instrumentis textoriis quibus stamina adfigebantur, & detextione staminum, erudita sunt & hic meruerunt repeti.

PRAEFATIO. (XXVII.)

Quantum autem Porphyrius meus accuratæ eruditioni cel. DAV. RVHNKENII debeat, ex iisdem Variis Lectionibus Lector cognoscat. Admiratus in hoc viro, ex quo ipsi innotescere contigit, imaginem fui ingenii Hemsterhusiani. Cum enim omnia habeat, quæ consummatissimum Critices cultorem constituunt: ingenium acre, perspicax, subtile: animum in devorandis laboribus, etiam molestissimis, mire constantem: demum accuratissima scientia universum literarum studium complexus sit: præclarissimis his naturæ dotibus singularem morum suavitatem junxit; adeo, ut solus sufficiat, ad vulgarem istam calumniam depellendam, qua ingenium Critici & Litteratorum in universum difficile ac morosum habetur. Præter ejus emendationes, quæ plerumque certæ, semper cultæ sunt & ingeniose excogitatæ, & quibus velut totidem gemmis nostra hæc editio distincta est: ibidem meas etiam conjecturas proposui, quibus corrupta libelli loca si non restitui, saltem suspensionem depravatæ scripturæ movi, aliisque adeo felicioris curæ materiam & occasionem præbui.

Versionem Latinam lubens eo loco posuissem, quo, ut Tayllorus ait (*), si omnes omnino versiones fuissent positæ, melius de Græcis literis actum fuisset. At dandum aliquid esse credidi opinionibus vulgi & communi editorum consuetudini: a quibus si vel tantillum secesseris, facile invidia invenit quod carpat.

Cæterum verbo dicendum est de versione C. Gesneri, libello subjecta. Hæc cum rarissima sit & a paucis visâ, editionis meæ interesse credidi, ut cum ea recuderetur; maxime quia id operam dare constitueram, ut ne quidpiam desidera-

(*) Præf. ad editionem Lysæ minorem.

(XXVIII.)

PRAEFATIO.

retur, unde elegantissimo libello ornatus aut lux adferri posset. Libellus est parvæ molis, forma tertia Tiguri editus apud Frofchoverum A. 1542. ut e præfatiunculis Gesneri adparet. Continentur hoc volumine libellus de erroribus Ulyffis, a Columbo dein illustratus: tum Nostri Dissertatio de Antro Nympharum: demum Procli excursus de scito Platonis adversus Poëtas; omnia Latine e versione C. Gesneri, & tribus ejusdem procœmiis instructa: quorum Porphyrio præmissum una cum versione ejus typis nostris hic iteravimus. In medio carmen Melanchthonis de Odyssea ad Blaurerum, nescio an alibi editum, tum Macrobbii locus e *Comment. in Somn. Scip. lib. I. cap. 12.* leguntur. Titulus voluminis sic habet:

M O R A L I S

INTERPRETATIO ER-
rorum *Vlyffis* Homericæ.

COMMENTATIO PORPHYRII

*Philosophi de Nympharum antro in XIII.
libro Odysseæ Homericæ, multiplici cognitio-
ne rerum variarum instructissima.*

EX COMMENTARIIS PROCLI

*Lycii, Philosophi Platonici in Libros Platonis de
Repub. apologiæ quædam pro Homero, &
fabularum aliquot enarrationes.*

Interprete Conrado Gesnero
Medico, Tigurino

*Omnia nunc primum nata, & excusa Tiguri
apud Frofchoverum.*

Cum unicum, quantum sciam, exemplar hoc meum sit, quod
in his oris adservatur, non ingratham puto Lectori hanc rela-

tio-

P R A E F A T I O. (XXIX.)

tionem fore. Versioni breves subjunxi notulas, unde adparebit, non secundum editionem aliquam, quarum duæ tamen jam in Italia totidemque in Germania prodierant, sed e Codice MS. eam fuisse adornatam. Quæ res inde etiam constat, quod in fronte libelli omnia hæc *tum primum nata*, i. e. stilo ejus sæculi *nunquam ante edita*, sed e MSS. *expressa*, perhibeantur.

Transeo ad *Collectanea*, sive apparatus variarum observationum, quæ vel ipsum Poëtæ locum vel Porphyrii ad eum dissertationem illustrant. Secutus hac in re iterum Cel. Reimari consilium fui, qui ad calcem secundi voluminis Dionis Cassii farraginem adjecit observationum in hunc scriptorem e variis eruditorum libris excerptam. Cæterum valde doleo, me usu eorum caruisse, quos de hoc loco consulendos monuit Barnesius (*); puta *Doctoris Stephani Comment. ad Homeri Ogilbæan.* fol. 187. librum nemini notum, & Fabricio ipsi nusquam memoratum; tum *Kenelmii Digbyi Cabalam Epistolarum politicarum*, & *Dr. Fryar Epistolas*, utraque etiam valde obscuræ memoriæ opera: & quæ ne vel ex ipsa Anglia habere potui. Celebre *Edm. Spenseri* poëma, *the Faerie queene* dictum, consului: & editionem quidem optimam, cum glossario Lond. 1751. 3. vol. 4°. splendide promulgatam: at cum magnæ molis sit hoc opus & difficile intellectu, ob remotas hodieque fere incognitas verborum dictionumque formulas, delibavi potius quam perlegi, nihilque in hac festinatione inveni, quod Homeri locum magnopere spectaret. *Mottéi Vayerii* explicationem quod adtinet, ingenio magis quam veri specie commendandam (†),

non

(*) vid. ed. nostræ p. 64. 65. (†) v. *Collectan. P. II. p. 70. 71.*

(xxx.)

PRAEFATIO.

non mediocriter ea illustratur eleganti & ingeniosa descriptione antri mystici, quam secundum ejus mentem effictam dixeris. Inveniet eam Lector in libro gallico recens edito & pulcre scripto, *Basiliadis* nomine, quo nova Utopiæ cujusdam ratio constituitur (*).

Agmen claudunt *Animadversiones* meæ ad *Porphyrum*. In his res magis quam verba mihi explicanda sumsi. Cum enim eruditissime scripta sit ejus dissertatio, amplissimum hic industriæ meæ exercendæ campum inveni: in his præsertim, quæ obscura Platoniorum in barbariem ruentis ævi, & Heracliti atque Empedoclis placita spectant. Linguæ Græcæ aut dictionum Porphyrii nulla mihi ratio erat habenda, nisi ridiculam eorum consuetudinem sectari voluissem, qui elegantias atticismi tractant, ubi de N. Fœdere v. c. explicando res agitur. Notum enim est, quam parum Philosophus noster elegantiam dictionis curet, & ex hoc sigillatim libello clarissime adparet: similis Theologis aut Philosophis nostræ ætatis, quorum perpauci puritatem stili a fæce tot barbare scriptorum voluminum, quæ ipsis pervolvenda sunt, integram intaminatamque conservant. Vere Ruhnkenius noster in eleganti præfatione ad Timæi λέξις: *Porphyrus vero, inquit, qui tandem scriptor? Nempe is, cui abstrusarum rerum scientiam tribuunt omnes: scribendi elegantiam nemo. Nec quisquam, si Suida & Etymologi stuporem exceperis, atticæ formulas Porphyrii similibusque scriptorum auctoritate unquam probavit.*

Alioquin nimis magnifice de Te sentio, Lector, quam ut multa hic disputare in laudem auctoris mei instituerem. Qui id

(*) *Naufrage des Isles flottantes, ou Basiliade du celebre Pilpai, poëme heroique, traduit de l'Indien par Mr. M*** a Messine (i. e. Paris) 1753. 8°. 2. voll. v. ibi Tom. 1. p. 25. 26.*

PRAEFATIO. (XXXI.)

id desideraverit, eum neque Lectorem mihi cupio. Tam celebris est iste Porphyrii libellus de Antro Nympharum, ut usus ejus neminem vel mediocriter in his studiis versatum fugiat. Nam etiamsi ipsa Philosophi opinio absurda sit & ridicula, facile tamen hanc sæculi sui contagionem ipsi condonare possumus, si insignem illum eruditionis adparatum spectemus, qua sententiam suam tam præclare exornavit. Valet hic Itolorum, quod frequentant, proverbium: *carpendam esse rosam, relictis spinis* (*). Et quot non alii exstant veteris ævi scriptores, quorum, etiamsi materia quam tractant futilis sit & insulsa, maximum tamen esse usum nemo negaverit!

Cæterum errores, hic illic a me commissos, excusare non tentabo. Tanta benivolentiæ publicæ documenta non semel in me expertus sum; ut puderet Lectori meo plenum de me judicandi arbitrium non permittere. Id solum ago, ut veritatem cum eo quæram, non ut opiniones meas defendam easque pertinaciter teneam. Et cur non idem etiam aliis jus concederemus, quo vicissim in eorum scripta ipsi quotidie utimur?

Restat ut eorum beneficia celebrem, qui consilio mihi & re adfuerunt in editione hac adornanda. Ac primum manibus litandum est immortalis & cœlestibus adscripti viri, PETRI WESSELINGII, præceptoris mei & patroni olim præcipui, cujus memoriam dici non potest quam caram habeam. Utinam mihi licuisset editionem hanc sub auspiciis ejus feliciter ad finem perducere! Nunc dura fortis lege nobis erepto, nihil præter *Dissertationis* meæ particulam ipsumque consilium de edendo Porphyrii libello, cognoscere licuit.

Mo-
C) *Cogli la rosa, e lascia star le spine.*

Mora vero illa, quam Leidæ feci, occasionem mihi præbuit familiaritate TIB. HEMSTERHVSII & colloquiis fruendi: quibus me beare dignatus est vir vere SVMMVS: & non eruditione adeo, qua neminem tamen sibi parem habet aut habebit facile, quam humanitatis sensu spectandus: iudicio ipsorum, non ejus, nam nullos habuit unquam, sed universæ nationis nostræ inimicorum (*). Id lubens testor, si quid unquam in me fuit eritque humanitatis, me omne id exemplo hujus VIRI debiturum. Utinam illis, qui moroso suo ac difficili ingenio Humanis Literis dedecori sunt, incomparabilem hunc Virum vel semel videre contingeret! Quam amabilis est humanitas in illius ore, qui merito Oraculum hujus Sæculi habetur: quam grata ejus judicia, quam caute, quam sapienter prodita, etiam de iis, quorum perexigua in literas sunt merita: quam perplacet modestiæ exemplum ab illo petere, cujus singula verba totidem sunt sapientiæ & eruditionis præcepta! Dicas duram sortem canam hujus Viri senectutem venerari, ut per integrum ferme sæculum bono publico ipsum conservaverit.

TIBI vero, cel. RVHNKENI, quas aut quantas agam gratias? Quam dulcis mihi amicitia TVA, quam utilis fuit! Fortunatum TE, cui licet quotidie præceptore TVO uti: cujus ingenium ILLE ad exemplum moresque suos formavit: Cui datum est, tantum ab incomparabili hoc & plane singulari homine proficere, ut novum in TE Hemsterhusium renasci laetemur. Faxit votis meis secundum Numen, ut diu

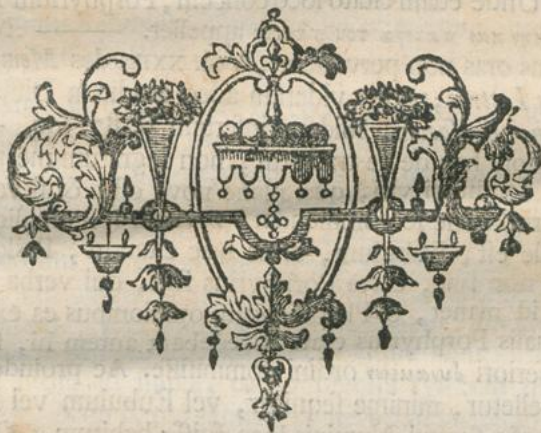
TE

(*) Præclaram innuo *Supplicum Euripidis* editionem ab eruditissimo Viro & Literarum Græcarum in Anglia statore Jer. Marklando ipsi ac Westelingio inscriptam: quæ sola sufficit importunis Smolleti aliorumque ejus furfuris hominum calumniis in Belgas depellendis.

PRAEFATIO. (XXXIII.)

TE sospite Resp. Literaria gaudeat; faxit, ut non hoc solum
saeculum sed & proximum nonum decimum initia sua meritis
TVIS illustrari videat.

Tu, Lector, cui illustria haec nomina noscere non conti-
git, memoriam ipsorum mecum venerare, & praclaris eorum
dotibus imaginem hanc meam longe inferiorem crede. Ita
vale & tenues meos conatus benivolus respice. Scribebam
Trajecti ad Rhenum, Idibus Octobris A. S. MDCCLXV.

++++

AD-